

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2023/1899**z dnia 10 maja 2023 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) za rok budżetowy 2021**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii za rok budżetowy 2021,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0107/2023),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (zwanego dalej „Centrum”) na rok budżetowy 2021 wyniósł 18 974 791 EUR, co stanowi wzrost o 5,13 % w porównaniu z 2020 r.; mając na uwadze, że budżet Centrum pochodzi głównie (90 %) z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Centrum za rok budżetowy 2021 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Centrum jest wiarygodne oraz że operacje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa z uznaniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w roku budżetowym 2021 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu na poziomie 100 %, co odpowiada wskaźnikowi z 2020 r.; zauważa, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 96,35 %, co oznacza wzrost o 1,62 % w porównaniu z poprzednim rokiem; ponadto zauważa z zadowoleniem, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności przeniesionych z 2020 r. na 2021 r. wyniósł 98,80 %;

Wyniki

2. zauważa, że model pomiaru wyników Centrum określa ograniczoną liczbę (10) złożonych kluczowych wskaźników skuteczności działania (KPI), które są wykorzystywane do pomiaru skuteczności osiągania pożądaných wyników i wydajności wykorzystania przydzielonych zasobów oraz które są uzupełniane przez KPI wyższego szczebla, koncentrujące się na wynikach i oddziaływaniu; zauważa, że w odniesieniu do wskaźników skuteczności działania Centrum określiło 54 cele roczne, z których zrealizowano 47 (87 %); z zadowoleniem stwierdza, że oprócz wskaźników skuteczności działania Centrum przyjęło podejście do monitorowania oparte na wielu wskaźnikach; zauważa, że w ramach tego podejścia monitorowanie koncentruje się na pięciu kluczowych wskaźnikach epidemiologicznych;
3. zauważa, że w 2021 r. osiągnięto większość wskaźników skuteczności działania Centrum; odnotowuje częściowe osiągnięcie kilku wskaźników, takich jak średnia liczba dni szkoleniowych na pracownika (cel wynoszący 3 dni, osiągnięto wartość 1,2 dnia) ze względu na ograniczenia w podróżowaniu w ciągu roku lub średni czas trwania procesu rekrutacji (cel wynoszący 4 miesiące, osiągnięto wartość 4,5 miesiąca) ze względu na zwiększoną liczbę rekrutacji w 2021 r.; zauważa ponadto, że niektóre wskaźniki wykonania dotyczące skutecznej realizacji projektów pomocy technicznej z państwami trzecimi osiągnięto jedynie częściowo ze względu na warunki wdrażania, w tym ograniczenia związane z pandemią COVID-19;

(¹) Dz.U. C 141 z 29.3.2022, s. 32.

4. z zadowoleniem stwierdza, że zarząd Centrum przyjął drugi plan działania na 2025 r., a także nowy model biznesowy Centrum, którego celem jest dalsze przekształcenie Centrum w organizację ukierunkowaną na klienta i opartą na danych; zauważa, że dokumenty te będą stanowić wytyczne dla prac Centrum w drugiej fazie wdrażania strategii Centrum na 2025 r., która rozpoczęła się w 2021 r.; podkreśla, że Centrum jest stroną odpowiedzialną za wiele kluczowych działań w ramach planu działania UE w zakresie narkotyków na lata 2021–2025 zatwierdzonego przez Radę Unii Europejskiej w 2021 r.;
5. pochwała wysiłki Centrum i postępy poczynione w jego trzech obszarach pracy obejmujących zdrowie, bezpieczeństwo i motory biznesu; odnotowuje w szczególności wydanie w 2021 r. pierwszej w pełni cyfrowej szandarowej publikacji Centrum zawierającej osiem miniprzewodników dotyczących kluczowych wyzwań dla zdrowia publicznego w dziedzinie narkotyków, uruchomienie nowego internetowego zestawu narzędzi służącego osiągnięciu celów w niektórych obszarach zdrowia oraz publikację sprawozdań specjalnych na temat zagrożeń dla Unii związanych z rozwojem sytuacji w zakresie narkotyków w Afganistanie i Iranie oraz na temat bałkańskich i południowych szlaków przemytu narkotyków do Unii; ponadto odnotowuje stosowanie przez Centrum podejścia ukierunkowanego na klienta, jego wysiłki na rzecz zapewnienia terminowego dostarczania produktów i usług oraz jego większą widoczność w kanałach internetowych;
6. z zadowoleniem przyjmuje udział Centrum w szkoleniach i budowaniu zdolności w zakresie narkotyków, wskutek czego Centrum udało się przekazać wiedzę ponad 870 specjalistom pracującym w dziedzinie narkotyków, co stanowi wzrost o prawie 75 % w porównaniu z 2020 r.; ponadto z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie w 2021 r. Europejskiej Zimowej Szkoły Antynarkotykowej, mającej na celu uzupełnienie już działającej Europejskiej Letniej Szkoły Antynarkotykowej;

Polityka kadrowa

7. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2021 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 96 % – przyjęto 7 urzędników i 66 pracowników zatrudnionych na czas określony na 7 stanowisk dla urzędników i 69 stanowisk dla pracowników zatrudnionych na czas określony zatwierdzonych w budżecie Unii (w porównaniu z 76 zatwierdzonymi stanowiskami w 2021 i 2020 r.); zauważa, że w 2021 r. Centrum zatrudniało również 27 pracowników kontraktowych i jednego oddelegowanego eksperta krajowego; wyraża zadowolenie, że od końca 2021 r. Centrum nie zatrudnia już pracowników tymczasowych; z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzony przez Centrum w 2021 r. przegląd stanu zatrudnienia oraz skuteczny i wydajny przydział zasobów, w którym 71,77 % pracowników Centrum przydzielono do zadań operacyjnych, 18,65 % do wsparcia administracyjnego, a 9,58 % do działań neutralnych;
8. z zaniepokojeniem zauważa, że według Centrum kadra kierownicza wyższego szczebla składa się z dwóch kobiet (22 %) i siedmiu mężczyzn (78 %), natomiast w zarządzie zasiada 20 kobiet (38 %) i 32 mężczyzn (62 %); zauważa, że personel ogółem składa się z 29 mężczyzn (45 %) i 36 kobiet (55 %); przypomina, jak ważne jest zapewnienie równowagi płci wśród pracowników, i wzywa Centrum do uwzględnienia tego aspektu podczas przyszłych nominacji na stanowiska kadry kierowniczej wyższego szczebla; ponadto wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia tego faktu przy mianowaniu ich członków zarządu; przypomina również o znaczeniu wyważonej reprezentacji geograficznej wśród kadry kierowniczej i personelu Centrum;
9. ubolewa, że Centrum nie wdrożyło jeszcze żadnych modułów systemu zarządzania zasobami ludzkimi SYSPER; wzywa Centrum do zwiększenia cyfryzacji systemu zarządzania personelem, aby podnieść jego wydajność;

Zamówienia publiczne

10. stwierdza z zadowoleniem, że jeśli chodzi o realizację zamówień, Centrum z powodzeniem wykonało plan zamówień na 2021 r. obejmujący 98 procedur negocjacyjnych o łącznej wartości 1 556 147 EUR; wyraża zadowolenie, że Trybunał nie miał uwag co do stosowania przez Centrum przepisów dotyczących zamówień publicznych;

11. z uznaniem zauważa, że Centrum korzysta z elektronicznych procedur przetargowych, elektronicznego składania ofert i z elektronicznego fakturowania; zachęca Centrum do dalszych postępów w zakresie cyfryzacji procedur udzielania zamówień publicznych oraz do zbadania możliwości rozpoczęcia wdrażania i stosowania cyfrowego narzędzia do obsługi zamówień publicznych PPMT;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

12. uznaje istniejące środki i bieżące wysiłki Centrum na rzecz zapewnienia przejrzystości, zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi oraz zapewnienia ochrony sygnalistom; wyraża zadowolenie, że Centrum opublikowało na swojej stronie internetowej deklaracje interesów kadry kierowniczej wyższego szczebla, członków zarządu i ekspertów zewnętrznych będących członkami komitetu naukowego; wyraża zadowolenie, że Centrum opublikowało na swojej stronie internetowej również życiorysy ekspertów zewnętrznych będących członkami komitetu naukowego; odnotowuje odpowiedź Centrum, zgodnie z którą Centrum opublikowało na swojej stronie internetowej wszystkie streszczenia życiorysów członków zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla; ubolewa jednak, że na stronie internetowej Centrum dostępne jest jedynie podsumowanie ich obecnej działalności zawodowej; wzywa Centrum do aktualizacji strony internetowej w celu zamieszczenia życiorysów zawierających pełną działalność zawodową członków zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla;
13. zauważa, że istnienie ryzyka konfliktu interesów jest oceniane z upoważnienia dyrektora Centrum, a zarząd w razie potrzeby przyjmuje środki mające na celu zapobieganie konfliktowi interesów lub unikanie go; zauważa, że w 2021 r. nie zgłoszono żadnego przypadku konfliktu interesów, nie przeprowadzono żadnego dochodzenia ani nie zakończono żadnego postępowania;

Kontrola wewnętrzna

14. zauważa, że w 2021 r. Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła audyt systemu kontroli wewnętrznej Centrum oraz zgodności z przepisami i procedurami dotyczącymi zarządzania zasobami ludzkimi Centrum; zauważa, że końcowe sprawozdanie z audytu Służby Audytu Wewnętrznego zawierało trzy „bardzo ważne” zalecenia dotyczące zarządzania etyką, obciążenia pracą i zarządzania wynikami oraz kontroli bezpieczeństwa dokumentacji kadrowej, a także trzy „ważne” zalecenia dotyczące wyboru i rekrutacji; wzywa Centrum do wdrożenia uzgodnionego planu działania na rzecz wdrożenia zaleceń Służby Audytu Wewnętrznego oraz do poinformowania władzy budżetowej o postępach poczynionych w tej sprawie;
15. zauważa, że w 2021 r. Centrum przeprowadziło ocenę ram kontroli wewnętrznej, w której stwierdzono, że wszystkie elementy są obecne i funkcjonują, przy czym zaleca się pewne usprawnienia w odniesieniu do „środowiska kontroli”, „działań kontrolnych” oraz „informacji i komunikacji”; zauważa jednak, że według oceny Centrum obecne braki nie wpłynęły na ogólną skuteczność ram kontroli wewnętrznej; z zadowoleniem przyjmuje bieżące działania Centrum mające na celu wdrożenie planu działania przyjętego w celu zaradzenia niedociągnięciom ram kontroli wewnętrznej;
16. zauważa, że w 2021 r. przeprowadzono kompleksową procedurę identyfikacji i oceny ryzyka w celu poprawy zarządzania ryzykiem w Centrum; zauważa ponadto, że Centrum dokonało szeregu zmian, które przyczyniły się do ogólnej skuteczności systemu kontroli wewnętrznej; zauważa w szczególności, że na potrzeby planowania operacyjnego, monitorowania i sprawozdawczości z działalności wdrożono nowy system informacyjny w zakresie zarządzania korporacyjnego („Matrix”); zauważa również, że opracowano i sformalizowano nową strategię zarządzania organizacyjnego i systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z obowiązującymi wytycznymi wydanymi przez Komisję;
17. zauważa, że w 2021 r. Centrum przyjęło zmienioną strategię zwalczania nadużyć finansowych, obejmującą trzy cele strategiczne i plan działania, który ma zostać wdrożony w 2022 r.; wzywa Centrum do zdania organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania z postępów w tej sprawie;

18. jest zaniepokojony będącą w trakcie realizacji uwagą Trybunału dotyczącą korzystania z personelu zewnętrznego i pracowników tymczasowych; jest zaniepokojony, że według sprawozdania Trybunału Centrum zatrudniło tych pracowników tymczasowych na podstawie umowy ramowej z naruszeniem wymogów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE⁽²⁾ oraz przepisów prawa pracy obowiązujących w Portugalii; wzywa Centrum do przeanalizowania warunków zatrudnienia pracowników tymczasowych i dopilnowania, by były one zgodne z przepisami unijnego i krajowego prawa pracy; ponadto wzywa Centrum, aby w jak największej mierze korzystało z pracy stałych pracowników, i jeszcze raz apeluje do Komisji o zapewnienie odpowiednich zasobów ludzkich na ten cel; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący przekształcenia Centrum w Agencję Unii Europejskiej ds. Narkotyków; przypomina, że należy zapewnić tej nowej agencji niezbędne zasoby kadrowe i finansowe, aby mogła realizować cele, zadania i obowiązki przydzielone jej na mocy rozporządzenia w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Narkotyków;

Cyfryzacja i zielona transformacja

19. zauważa, że Centrum aktywnie monitoruje swoje wyniki w zakresie ochrony środowiska i śladu węglowego, stale ulepszając cykle zmniejszania śladu węglowego na przestrzeni lat w porównaniu z ustalonym poziomem bazowym z 2014 r., z 9,99 ton na pracownika do 0,82 ton na pracownika w 2020 r.; zauważa, że znaczny spadek emisji CO₂ jest częściowo spowodowany związanym z pandemią COVID-19 ograniczeniem podróży służbowych i transportu, a także przejściem Centrum na energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii, która jest neutralna pod względem emisji CO₂; zauważa z zainteresowaniem, że Centrum wymaga przy przedłużaniu umów stosowania ekologicznych procedur udzielania zamówień publicznych w celu wspierania rozwiązań przyjaznych dla środowiska; zauważa, że w perspektywie długoterminowej Centrum dąży do uzyskania certyfikacji środowiskowej, z należywym uwzględnieniem dostępnych zasobów; wzywa Centrum do dalszego przechodzenia na odnawialne źródła energii, uznając jednocześnie, że Centrum posiada wzorcowy system i politykę ochrony środowiska;
20. z zadowoleniem przyjmuje wydanie w 2021 r. pierwszych fragmentów publikacji Centrum „Zdrowie i reakcje społeczne na problemy związane z narkotykami – Przewodnik europejski 2021”, będącej pierwszą w pełni cyfrową publikacją Centrum;
21. odnotowuje bieżące wysiłki Centrum na rzecz rozwoju infrastruktury ICT w celu wsparcia środków organizacji w zakresie telepracy; w związku z tym odnotowuje ustanowienie zespołu reagowania na incydenty oraz terminowe rozstrzygnięcie reakcji operacyjnej na wnioski dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa; zauważa ponadto, że po uruchomieniu planu ciągłości działania w 2020 r. Centrum korzysta z narzędzi zdalnych do prowadzenia rekrutacji; zauważa, że Centrum wdrożyło nowe środki mające na celu zwiększenie cyberbezpieczeństwa, takie jak program transformacji sprzętu użytkownika końcowego, wdrażanie narzędzi i architektura domen w celu poprawy szybkiego reagowania na zagrożenia, a także integracja uwierzytelniania dwuskładnikowego dla aplikacji dostępnych spoza lokalnej sieci;

Ciągłość działania w czasie kryzysu związanego z COVID-19

22. wyraża zadowolenie, że Centrum – za pośrednictwem grupy zadaniowej ds. koordynacji działań w zakresie zdrowia publicznego w odpowiedzi na pandemię COVID-19 – opracowało elastyczne i nadrzędne ramy, aby pomóc w uporządkowanym rozwiązywaniu problemów związanych z pandemią; zauważa, że ramy te obejmują szereg filarów, takich jak zapewnienie natychmiastowej reakcji w celu wsparcia zainteresowanych stron, rozpoczęcie procesu przeglądu wpływu sytuacji na bieżące istotne działania Centrum oraz zapewnienie koordynacji i synergii między takimi działaniami; zauważa, że w następstwie rozwoju sytuacji pandemicznej Centrum w październiku unieważniło plan ciągłości działania; zauważa, że w 2022 r. Centrum przeprowadziło analizę wyciągniętych wniosków; wzywa Centrum do poinformowania władzy budżetowej o wyniku tej oceny;

Inne uwagi

23. odnotowuje bieżącą praktykę Centrum w zakresie współpracy z innymi agencjami Unii i partnerami międzynarodowymi; wyraża zadowolenie, że Centrum, jako członek nowo utworzonego unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego, współpracowało z Wspólnym Centrum Badawczym i Europolem przy wdrażaniu koordynowanego przez Unie projektu pilotażowego mającego na celu opracowanie elastycznych internetowych ram oprogramowania przeznaczonego dla wielu użytkowników, służących monitorowaniu działalności przestępc-

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9).

czej w darknecie; odnotowuje współpracę Centrum – w ramach sieci agencji ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych – z Agencją Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL) w zakresie korzystania z platformy szkoleniowej CEPOL LEEEd; ponadto odnotowuje współpracę Centrum z Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu w zakresie badania dotyczącego problemów związanych z nadużywaniem substancji oraz działań podejmowanych przez specjalistów w kontekście przyjmowania osób w Europie; ponadto odnotowuje projekty współpracy technicznej Centrum (IPA7, EU4MD i EMCDDA dla Gruzji) realizowane w 2021 r. z państwami trzecimi w obszarach takich jak informacje o narkotykach oraz zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa związane z narkotykami;

24. zauważa z uznaniem, że Centrum nadal współpracuje z Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego w zakresie usług korporacyjnych i usług wsparcia oraz zarządzania wspólnymi budynkami w Lizbonie, a także że współpraca ta dotyczy również infrastruktury i usług teleinformatycznych, telekomunikacyjnych i internetowych; uznaje, że zapewniono synergię operacyjną z innymi agencjami Unii w dziedzinach wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych oraz zdrowia; wyraża uznanie dla współpracy obu agencji i uważa ją za przykład wart naśladowania;
25. z zadowoleniem przyjmuje współpracę Centrum z krajami partnerskimi objętymi europejską polityką sąsiedztwa na szczeblu regionalnym w ramach projektu pomocy technicznej EU4MD, finansowanego ze środków Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa; ponadto z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie w 2021 r. pierwszego projektu pomocy technicznej Centrum na szczeblu dwustronnym, czyli EMCDDA dla Gruzji; podkreśla znaczenie tych partnerstw dla państw członkowskich i sąsiadujących partnerów pod względem zwiększenia bezpieczeństwa w sąsiedztwie Unii, a także zwalczania handlu narkotykami i używania nielegalnych substancji;
26. wzywa Centrum, aby skupiło się na rozpowszechnianiu wyników badań naukowych wśród ogółu społeczeństwa oraz na docieraniu do obywateli za pośrednictwem mediów społecznościowych i innych narzędzi komunikacji; w związku z tym wyraża zadowolenie, że sprawozdania sporządzane przez Centrum są dostępne dla użytkowników;
27. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 10 maja 2023 r. ⁽²⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0190.